

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

HISTORISCH OVERZICHT EN STAATSINRICHTING VANAF 1848

Nederland (1848-1914)

- 1 maximumscore 1**
1848
- 2 maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat volgens de historica koning Willem II door de uitbraak van revoluties/door de onrust in andere Europese landen gedwongen werd om akkoord te gaan met de grondwetswijziging.
- 3 maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat in de nieuwe Grondwet (van 1848) de macht van de koning beperkt werd (of een voorbeeld daarvan) (en dat wilde hij niet).
- 4 C**
- 5 maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat liberalen een zo klein mogelijke rol van de overheid willen (terwijl sociale wetten juist meer overheidsbemoeienis inhouden).
- 6 maximumscore 2**
Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):
 - de Armenwet
 - de Ongevallenwet
 - de Woningwet
 - de Leerplichtwet
 - de Arbeidswet

per juist antwoord
- 7 maximumscore 1**
Eerst 3, dan 2 en ten slotte 1.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

1

Vraag	Antwoord	Scores
8	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat over de uitbreiding van het kiesrecht (of een voorbeeld daarvan) / het Caoutchoucartikel.	
9	maximumscore 1 feminisme <i>Opmerking</i> <i>Voor een omschrijving van feminisme mag geen scorepunt worden toegekend.</i>	
10	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: Uitspraak 1 is gedaan door (Abraham) Kuyper / (Guillaume/Willem) Groen van Prinsterer. Uitspraak 2 is gedaan door (Pieter Jelles) Troelstra / (Ferdinand) Domela Nieuwenhuis. Uitspraak 3 is gedaan door (Johan) Thorbecke / (Cort) van der Linden.	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

- 11 **maximumscore 2**
Voorbeeld van een juist antwoord is:
- De propagandaboodschap is dat de Duitse soldaten genadeloos en wreed zijn / zich schandelijk gedragen / onschuldige mensen doden 1
 - want een Duitse soldaat valt een vrouw aan / op de achtergrond zijn soldaten instemmend aan het toekijken / in de titel is het woord 'heldhaftigheid' ironisch/sarcastisch bedoeld 1
- Opmerking*
Alleen als na het noemen van een juiste propagandaboodschap gericht tegen Duitsland een juist, bijpassend onderdeel uit de bron volgt, wordt het tweede scorepunt toegekend.
- 12 **C**
- 13 **maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat het artikel de neutraliteit van Nederland kon aantasten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 D

15 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het hier gaat om de (mislukte) revolutiepoging van Troelstra (in november 1918).

16 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat vrouwen tijdens de Eerste Wereldoorlog hadden laten zien dat zij net zo geschikt waren als mannen voor zogenaamde 'mannenberoepen' / dat zij het werk van mannen met succes hadden overgenomen.

Het Interbellum (1918-1939)

17 C

18 A

19 **maximumscore 2**

Uitspraak 1 was wel een direct gevolg van het Dawesplan.
 Uitspraak 2 was niet een direct gevolg van het Dawesplan.
 Uitspraak 3 was niet een direct gevolg van het Dawesplan.
 Uitspraak 4 was niet een direct gevolg van het Dawesplan.

indien vier antwoorden juist

2

indien drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

20 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Overeenkomst tussen het fascisme en het nationaal-socialisme (één van de volgende): 1
 - (extreem) nationalistisch
 - (extreem) rechts
 - anti-democratisch / anti-parlementair
 - autoritair / dictatoriaal / één leider
 - persoonsverheerlijking
 - militaristisch / verheerlijken van geweld
 - totalitair
 - anti-communistisch/anti-socialistisch / anti-liberaal
- Verschil: het fascisme is (in beginsel/aanvankelijk) niet/minder racistisch/antisemitisch, maar het nationaal-socialisme wél / het fascisme gaat uit van corporatisme, maar het nationaal-socialisme gaat minder/niet uit van corporatisme 1

Opmerking

Alleen als bij het verschil de juiste tegenstelling wordt aangegeven, wordt 1 scorepunt toegekend.

22 maximumscore 1

concentratiekampen

Opmerking

Voor het noemen van vernietigingskampen mag geen scorepunt worden toegekend.

23 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- De propagandaboodschap is dat Hitler een goede/inspirerende leider is / het is een romantisch schilderij waarin Hitlers optreden wordt geïdealiseerd in een klassieke/realistische stijl, 1
- want het publiek kijkt/luistert (aandachtig) naar Hitler / Hitler straalt (door zijn pose) gezag/leiderschap uit 1

Opmerking

Alleen als na het noemen van een juiste propagandaboodschap een juist, bijpassend onderdeel uit de bron volgt, wordt het tweede scorepunt toegekend.

Door de tijd heen

24 maximumscore 2

Eerst 5, dan 3, daarna 1, vervolgens 2 en ten slotte 4.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

25 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Rotterdam 1
- Nederland moest capituleren door deze gebeurtenis, omdat dit bombardement de overmacht van het Duitse leger/de Duitse luchtmacht aantoonde / omdat er nog meer soortgelijke bombardementen dreigden te komen (waar Nederland zich niet tegen kon verdedigen) 1

26 maximumscore 1

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- Er was sprake van een verrassingsaanval.
- Er werd in korte tijd grondgebied veroverd.
- Tanks leidden de aanval (ondersteund door infanterie en vliegtuigen).
- Er werd gebruik gemaakt van parachutisten (achter het front).

27 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat veel van deze directeurs collaborateurs waren, omdat zij producten verkochten/diensten verleenden aan de Duitsers/de vijand/de Duitse oorlogvoering.

28 maximumscore 1

De uitspraak is van a (= koningin Wilhelmina), om te vechten tegen 2 (= de Duitsers in Europa).

Opmerking

Alleen als beide onderdelen juist zijn, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Naam van het bondgenootschap: de Geallieerden 1
- De Nederlandse regering wilde eigenlijk niet samenwerken met de Sovjet-Unie, omdat (één van de volgende): 1
 - de Sovjet-Unie communistisch was / Nederland kapitalistisch was.
 - de Sovjet-Unie een totalitaire dictatuur was / Nederland een parlementaire democratie/rechtsstaat was.
 - de Sovjet-Unie een wereldrevolutie nastreefde / Nederland geen wereldrevolutie nastreefde.
 - koningin Wilhelmina niets wilde weten van de moordenaars van de tsaar en zijn familie.

30 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat Soekarno van mening was dat Japan Indonesië kon helpen (een verregaande vorm van) zelfstandigheid te bereiken (iets wat Nederland niet wilde).

31 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- De Tweede Kamer kwam (tijdens de Tweede Wereldoorlog) niet meer bij elkaar.
- Een gemeenteraadslid werd ontslagen omdat ze Joods was.
- Er vonden razzia's plaats. / Joden werden naar Westerbork afgevoerd.

per juist antwoord 1

32 B

33 maximumscore 1

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- De tanks staan aan de grens van Duitsland / Duitsland wordt aan hun eigen grens aangevallen/ingeklemd door tanks.
- De tanks in het westen van Duitsland zijn er pas nadat D-day heeft plaatsgevonden / nadat de Geallieerden zijn opgerukt naar Duitsland.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- dwangarbeiders
- geallieerde militairen / krijgsgevangenen (of een voorbeeld daarvan)
- politieke tegenstanders / gevangenen
- kerkelijke leiders
- werklozen / mensen die opgepakt waren voor arbeidsdienst
- gevangengenomen verzetsstrijders
- minderheden, zoals zigeuners, homo's, Jehova's getuigen

per juist antwoord

1

Opmerking

Als alleen een nationaliteit wordt genoemd, mag geen scorepunt worden toegekend.

Europa en de wereld (1945-1989)

35 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de Blokkade van (West-)Berlijn / de luchtbrug naar (West-)Berlijn.

36 maximumscore 1

de Hongaarse Opstand

37 maximumscore 1

de Cubacrisis

38 maximumscore 1

de nummers 1 en 4

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, wordt 1 scorepunt toegekend.

39 B

40 B

41 B

42 C

Door de tijd heen

43 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Stalin wordt niet meer genoemd, omdat (één van de volgende): 1
 - er onder zijn bewind strafkampen waren / omdat er terreur was.
 - er sprake was van een zuivering.
 - er showprocessen waren.
 - er tegenstanders vervolgd werden.
 - de collectivisatie werd opgelegd.
 - er een politieke koerswijziging was na de dood van Stalin.
 - de destalinisatie was begonnen.
 - Chroesjtsjov aan de macht was gekomen.
- Lenin wordt in beide versies wél genoemd, omdat (één van de volgende): 1
 - hij de leider van de Russische Revolutie was.
 - hij gezien wordt als de stichter van de Sovjet-Unie.
 - hij de eerste communistische leider van de Sovjet-Unie was.
 - hij als volksheld werd/wordt gezien.

44 maximumscore 1

Eerst 3, dan 4, vervolgens 1 en ten slotte 2.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

45 maximumscore 1

Eerst 1, dan 2, vervolgens 4 en ten slotte 3.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

46 maximumscore 2

Gebeurtenis a vond plaats in 4.

Gebeurtenis b vond plaats in 2.

Gebeurtenis c vond plaats in 3.

indien drie antwoorden juist 2

indien twee antwoorden juist 1

indien minder dan twee antwoorden juist 0

47 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

De nieuwe wereldorde (vanaf 1990)

48 D

49 maximumscore 2

- politicus: (Pim) Fortuyn 1
- politieke beweging: populisme 1

50 D

Bronvermeldingen

Alle internetbronnen zijn voor het laatst geraadpleegd op 2 oktober 2018.

- bron 1 naar: S.W. Jackman, De Romanov relaties. De privé-correspondentie van de tsaren Alexander I, Nicolaas I en de grootvorsten Constantijn en Michael met hun zuster koningin Anna Paulowna 1817-1855, Baarn 1970, pag. 201.
- bron 2 naar: de troonredes van 1886, 1887 en 1888. <http://www.troonredes.nl/openingsrede-van-1-mei-1888/>
- bron 3 naar: M. Braun, een bijdrage aan de cultuurgeschiedenis van het fin de siècle (in: Feminisme en verbeelding, Jaarboek voor vrouwengeschiedenis 14), Amsterdam 1994, pag. 20. http://www.wilhelminadrucker.nl/images/1994_Braun_Drie-sprookjes_JVV14-optimized.pdf
- bron 4 uitspraak 1: naar: A. Kuyper, Het Calvinisme, Princeton 1898, pag. 90.
uitspraak 2: naar: P.J. Troelstra, Gedenkschriften tweede deel Groei, Amsterdam 1928, pag. 123.
uitspraak 3: naar:
http://www.dbnl.org/tekst/_gid001190301_01/_gid001190301_01_0025.php
(pag. 468-469)
- bron 5 <http://www.metropostcard.com/metropcbloga15.html>
- bron 6 eigen beheer Cito/CvTE
- bron 7 naar: De Telegraaf, 3 november 1915.
- bron 8 naar: W.G. van den Hulst en R. Huizinga, Toen en nu, Groningen 1930, pag. 157.
- bron 9 naar: De Lach, humoristisch weekblad, 21 mei 1926.
<http://www.geschiedenisportaal.nl/v2/2013/08/07/meisjestypen-in-de-jaren-1920/>
- bron 10 eigen beheer Cito/CvTE
- bron 11 S. Luckert en S. Bachrach, State of Deception. The Power of Nazi Propaganda, New York 2009, pag. 35.

- bron 12 <https://www.pathe.nl/film/16796/het-bombardement>
- bron 13 eigen beheer Cito/CvTE
- bron 14 naar: L. de Jong, Het koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog 1939-1945, deel 5, eerste helft, Den Haag 1974, pag. 93.
- bron 15 naar: Historisch Nieuwsblad 9/2014
- bron 16 <https://www.supportmanstonairport.org/manstons-role-operation-market-garden-17th-september-1944/>
- bron 17 https://www.verzetsmuseum.org/uploads/archive/achter_de_iconen/illegale_pers/masaal_verzet_trouw_1024.jpg
- bron 18 <http://www.rockingchair-vintage.com/wp-content/uploads/2016/12/DSC08189.jpg>
- bron 19 Trouw 25 oktober 1962. afbeelding: naar:
https://donmooreswartales.files.wordpress.com/2013/02/img_8739-bw.jpg
- bron 20 naar: G. Tillekens, Het geluid van de Beatles: een muziek sociologische studie, Amsterdam 1988, pag. 46.
- bron 21 B. van Eenennaam en J. Hoekzema, Over veiligheid en vrede, 's-Gravenhage 1984, pag. 15.
- bron 22 Fragen an die deutsche Geschichte. Ideen, Kräfte, Entscheidungen von 1800 bis zur Gegenwart, Bonn 1990, pag. 440.
- bron 23 https://nl.wikipedia.org/wiki/Jozef_Stalin
https://nl.wikipedia.org/wiki/Volkslied_van_de_Sovjet-Unie
- bron 24 eigen beheer Cito/CvTE
- bron 25 F. Behrendt, Een Europees tekenaar, Amsterdam 2005, pag. 261.
- bron 26 naar: De Volkskrant, 9 februari 2002.